

דו"ח פעילות 2022-23

ביקום הינה עמותה רשומה בישראל,
הפועלת בעיקר בקניה ובאוגנדה

לתרומה

✉ lea@become-world.org

🌐 www.become-world.org

📷 @come_tr

🐦 @come_true_ss

📘 Come True

ביקום ע"ר. 58-0507879

הקדמה// COME TRUE

ב-2022 ציין פרויקט Come True עשר שנים להיווסדו. לאורך שנים אלה, מעניק הפרוייקט חינוך ותנאי קיום נאותים לילדים, בני נוער וצעירים בני ובנות קהילת הפליטים הדרום סודנים שגורשו מישראל. מאז הקמתו, אנו מתמודדים יומיום בהצלחה עם אתגרים מורכבים הנוגעים לביטחונם הפיזי ולשלומם הרגשי של התלמידים ובני משפחותיהם.

לאורך שנות קיומו, חוותה הקהילה הדרום סודנית שני גלים של מלחמת אזרחים עקובה מדם שהביאו את רובם המכריע של המגורשים מישראל להפוך שוב לפליטים.

בניגוד לשנות חייהם בישראל, עתה הם חיים במדינות עניות בדרום הגלובלי נטולי תנאי קיום אנושיים בסיסיים. משבר הקורונה העמיד בפנינו ובפני הקהילה אתגר חדש ולא צפוי והשפעתו על מדינות עניות, ובפרט על קהילת הפליטים קשה במיוחד.

לרגעים, חששנו כי המשבר יביא לסופו של הפרוייקט, אולם בעזרת הצוות שלנו בשטח, התמיכה והאמון שאתם, התומכים שלנו, ממשיכים לספק לנו בכל רגע ורגע, והתמיכה שקיבלנו משותפינו באוגנדה, צלחנו את המשבר ואנחנו מוכנים וערוכים לעשור הבא של חיי הפרוייקט, ונכונים להמשיך לתמוך בעתידם של תלמידינו.

מערכת החינוך האוגנדית נפגעה פגיעה קשה ממשבר הקורונה. בתי הספר במדינה היו סגורים לאורך תקופה ממושכת יותר מבכל מדינה אחרת בעולם. בסך הכל לא ביקרו התלמידים בבית הספר מחודש מרץ 2020 ועד ינואר 2022. לסגירה הממושכת של מערכת החינוך באוגנדה השלכות קשות, והשפעתה ניכרת במדינה בכלל ובמערכת החינוך בפרט. השלכות אלה צפויות לפגוע בתחומי פיתוח וכלכלה במדינה עוד שנים ארוכות. בשנות משבר הקורונה חלה עליה של 22.5% במספר ההריונות של נערות בגילאי בית הספר, ומלבד המחיר האישי שמשלמות הנערות, הדבר מהווה את אחד הגורמים המרכזיים לנשירה מהלימודים. בנוסף, חלה מאז המשבר גם עליה משמעותית (מ-21% ל-36%) בשיעור עבודת ילדים. מומחים מעריכים כי שליש מהתלמידים באוגנדה נשרו מהלימודים, נשירה שפגעה בנערות פגיעה במיוחד. נתון זה צפוי להוביל לפגיעה קשה בתעסוקה וברמת ההשכלה הכללית במדינה המתפתחת.

הקשיים עמם מתמודדת אוגנדה פגעו גם בנו, בפרוייקט Come True, ובקהילה בה אנו תומכים. חלק מהתלמידים נשרו מהפרוייקט, ומרביתם עדיין חסרי כל מסגרת חינוכית. עם חזרת התלמידים לבית הספר, מצאנו את עצמנו מתמודדים עם השפעת הסגר הממושך על הנערות, והבנו שוב את חשיבות המסגרת החינוכית עבורן, שמלבד העובדה שהיא מספקת להן השכלה והזדמנות להחלץ ממעגלי נחשלות ודיכוי חברתיים, מספקת להן גם מרחב מוגן ותומך.

אני שמחים שעלה בידינו לסייע לתלמידינו ולבני משפחותיהם בקיום בסיסי ואף בתמיכה לימודית, במהלך תקופת הסגר הממושכת. התמיכה החומרית והלימודית הקלה על תהליך החזרה ללימודים עם פתיחת בתי הספר מחדש. בנוסף, עלה בידינו להתגייס לעזרת שותפינו המקומיים בבית הספר ג'נאן בהקדמת תשלומי שכר הלימוד ובכך לסייע להמשך קיומו.

בפעם הראשונה מאז תום משבר הקורונה, בפברואר 2023, ביקרו מייסדי ומנהלי הפרוייקט, ד"ר רמי גודוביץ ועו"ד לאה מילר-פורשטט, ביקור מקיף בפרוייקט בקניה ובאוגנדה. הביקור אפשר התמודדות עם אתגרים מורכבים בשטח וכן הכרזה על יוזמות חדשות שעשויות לעצב את פני הפרוייקט בשנים הקרובות. נפרט על הישגי הביקור בהמשך הדו"ח.

נתוני הפרויקט //

פרויקט Come True תומך בחינוכם של 285 תלמידים, מרביתם מדרום סודן, ומספק את צרכיהם הבסיסיים. מרבית התלמידים לומדים באוגנדה, ומיעוטם בקניה ובישראל.

285

במהלך שנת 2022, הצטרפו לפרויקט 38 תלמידים חדשים

38

בשנת 2023 עד למועד פרסום דו"ח זה, הצטרפו אליו 50 תלמידים נוספים.

50

הרחבת הפרויקט // אוגנדה וישראל

באפריל 2022 התרחב צוות הפרוייקט באוגנדה, וכעת הוא כולל 3 אנשי צוות - מנהל הפרוייקט, מר ג'ייקוב ברי, גב' אנט נביינדי - אחות מוסמכת בעלת ניסיון עשיר בתחום העצמת נערות ונשים מקהילות מוחלשות ומר אלכס גומיסיריזה - איש חינוך, לשעבר מנהל פנימיית טריניטי בקמפלה, המשמש כרכז הפדגוגי של הפרוייקט.

הרחבת צוות הפרוייקט מאפשרת לנו לתת מענה מקצועי ומיידי למגוון אתגרים הכרוכים בניהול הפרוייקט המורכב. כמו כן, היא שיפרה את התקשורת שלנו עם השותפים האוגנדים, עם הקהילה ועם הילדים.

השנה גם הרחבנו את הועד המנהל של ביקם, הכולל היום, נוסף על ד"ר רמי גודוביץ ועו"ד לאה מילר-פורשטט גם את אדי גידרון, פרופ' ורד נבו, פרופ' כרמלה יעקבי וולק, ד"ר יובל אילון, ד"ר שלי כרמל קגן, בן וורספן, מאיה אברמסקי צ'ולפייב ובוגרת הפרוייקט נאקה קרבה.

// דיווח מבתי הספר

רובם המוחלט של תלמידי פרווייקט COME TRUE לומדים כיום בבית הספר ג'נאן בבומבו, אוגנדה. 116 מתוכם בבית הספר היסודי, ו-51 בתיכון. כל תלמידי הפרוייקט בגילאי בית הספר היסודי לומדים בג'נאן.

22 תלמידי הפרוייקט לומדים בבית הספר התיכון טריניטי בפאתי אנטבה, אוגנדה, מרביתם במסגרת פנימייתית בעוד אחדים חיים עם הוריהם המתגוררים בקרבת מקום, ומגיעים מדי בוקר לבית הספר.

4 מתלמידי הפרוייקט לומדים בבית הספר בודו בקמפלה, אוגנדה, בית ספר לתלמידים מצטיינים בעלי ציונים גבוהים במיוחד בבחינות הממלכתיות.

4 תלמידים נוספים לומדים בבתי ספר שונים באיזור קמפלה.

בקניה, נכון למועד כתיבת שורות אלה, תומך הפרוייקט בלימודיהם של 34 תלמידים בבתי ספר שונים באיזור ניירובי ובאיזור אלדורת. כפי שתוכלו לקרוא בהמשך, בימים אלה הרחבנו את הפרוייקט על מנת לתת מענה לילדים החיים עם משפחותיהם במחנה הפליטים קאקומה.

בנוסף, תומך הפרוייקט בלימודים אקדמיים ומקצועיים של בוגרי תיכון מקרב תלמידי הפרוייקט, כפי שנפרט בהמשך.

בין מטרותינו העיקריות, פיתוח התקשורת עם אנשי החינוך של תלמידי הפרוייקט. אנו מאמינים שהשקעה זו תאפשר הטמעה נכונה יותר של תלמידינו בבית הספר בפרט ובחברה האוגנדית בכלל.

בביקורנו האחרון בבית הספר ג'נאן, בפברואר 2023, דנו עם שותפנו הותיק מייק קירונדה, הבעלים של רשת בתי הספר ג'נאן, ואיש חינוך עתיר ניסיון בהקמת בתי ספר באוגנדה, באפשרות להקמת בית ספר נפרד בתוך בית הספר התיכון ג'נאן בבומבו, שבו ילמדו התלמידים לפי תכנית הלימודים של משרד החינוך האוגנדית, אך יעשו זאת בסביבה המתמקדת יותר בתלמיד, עם גישות הוראה מתקדמות במטרה לפתח חשיבה ביקורתית ועצמאות בקרב התלמידים, ועם ריבוי פעילויות נלוות למסגרת הלימודים, כגון פעילויות ספורט מגוונות, מוסיקה, ריקוד, אמנות פלסטית, אומנויות לחימה, מועדון דיבייט, נבחרת רובוטיקה וכיוצ"ב. מייק גילה עניין ברעיון, ונקבעו פגישות המשך כדי לדון בו יותר לעומק. נשוב ונעדכן אתכם, תומכינו, בפרוייקט המרגש הזה, ונספר לכם כיצד תוכלו לסייע.

תרמו מלגה לילד

ספריית קריאה // לתלמידי הפרויקט

במהלך ביקורנו באוגנדה, הגשמנו חלום שנולד מבקשה של שתי תלמידות תיכון בפרוייקט, איידית פיום ונוטה מבוץ, וייסדנו ספרייה לתלמידי הפרוייקט. הספרים הראשונים בספריית הפרוייקט כוללים מגוון של קלאסיקות ספרותיות למבוגרים ולילדים, ספרים על דמויות מעוררות השראה, ספרים של סופרים ממזרח אפריקה בכלל ומדרום סודן בפרט וספרי עיון על דמוקרטיה. ההתרגשות של התלמידים לא ידעה גבול כאשר הבאנו את ספרי הקריאה לבית הספר ג'נאן, וכולם מיהרו לבחור לעצמם ספרים, והחלו לקרוא בהתלהבות. קבוצת תלמידות בפרוייקט לקחו על עצמן את תפקיד הספרניות.

הספרייה תספק לתלמידי הפרוייקט, נוסף על שעות של הנאה והרחבת אופקים, גם אפשרות לפיתוח מיומנויות בחירה והשוואה.

תרמו עכשיו
להרחבת הספרייה

מחקר //

בעקבות מחקר שערכו ד"ר רמי גודוביץ ופרופ' ורד סלונים-נבו, מהמחלקה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בן גוריון, פרסמו רמי וורד את המאמר:
Teachers Perspectives: Challenges in the Integration of Refugee Children Deported from Israel to Uganda, MDPI Social Sciences-ב

מחקר זה הוא הראשון בסדרת מחקרים מתוכננים, שמטרתם לבחון שילוב ילדי פליטים במערכת החינוך האוגנדית, וכך להוסיף לגוף הידע ההולך וגדל בנושא שילוב ילדי פליטים בסביבה קולטת.

במחקר השתמשו ורד ורמי בשיטות מחקר איכותניות כדי לבחון את עמדותיהם והתנסויותיהם של ששה מורים אוגנדיים, שלימדו את תלמידי הפרויקט מאז גירושם מישראל. מחקר זה הוא ייחודי בכך שהוא חוקר את השתלבותם של ילדי פליטים שהיגרו ממדינה מערבית בחצי הכדור הצפוני (ישראל), בה חיו ולמדו בשנות חייהם הראשונות, לסביבה לימודית במדינה מתפתחת בחצי הכדור הדרומי, שמערכת החינוך שלה מושתתת על תפיסות חינוכיות שמרניות יותר, המעמידות את המורה במרכז.

בנוסף, פירסם רמי את מאמרו: "פעילות חינוכית במציאות רווית קונפליקטים: מבט תיאורטי ומעשי." באסופה דיו כתובה על נייר מחוק: חינוך בישראל והסכסוך היהודי-ערבי, בעריכת אמנון יובל ודפנה יצחקי, בהוצאת רסלינג. במאמר בוחן רמי מקרה של תלמידה בפרוייקט שהתמודדה עם משבר נפשי קשה, שכלל פסיכוזה, ואת ההבדלים בין תפיסת המצב על ידי צוות הפרוייקט ומטפלים ישראלים לבין תפיסתו על ידי חלק מהצוות האוגנדי, אשר העלה חששות כי התלמידה נגועה בכישוף.

תכנית פלטפורמת // עולם אחד

פרוייקט Come True מהווה נקודת מפגש בין בני קהילות בעלות רקע שונה, חוויות חיים שונות, מסורות ופילוסופיות חינוכיות שונות: המורים האוגנדים, הילדים וההורים הדרום סודנים, שגדלו כפליטים ונדדו בעל כורחם ממוקום למקום, אנשי הצוות והתומכים הישראליים. כל אחד משותפים אלה מביא עימו ניסיון, כלים ושאיפות שונות, ואלה, לעיתים מתלכדות אלה עם אלה ולעיתים מתנגשות. הצורך ליישב ביניהן ולבנות יחדיו סביבת פעילות יציבה הוא תנאי להצלחת הפרוייקט.

תפיסת החינוך שפיתחנו, "עולם אחד" ("The One World Education Platform") נועדה בדיוק לשם כך - לאפשר לשותפים להובלת הפרוייקט לעבוד יחדיו, למרות ההבדלים השונים ברגישויותיהם, בשאיפותיהם ובניסיון חייהם. פלטפורמת "עולם אחד" מזמינה מורים, תלמידים, אנשי צוות ביקם ושותפים נוספים להתדיין, להתווכח, להקשיב, ללמד וללמוד אלה מאלה, ולדון אף בסוגיות המאתגרות ביותר. העולות במהלך פעילויות היומיום במסגרת הפרוייקט.

פלטפורמת "עולם אחד" החלה בשנת 2015 עם צוות פנימיית טריניטי, בה למדו אז מרבית תלמידי הפרוייקט, בהובלתם של ד"ר רמי גודוביץ מצוות ביקם ושל מנהל בית הספר מר אלכס גומיסיריזה, כיום חבר בצוות הפרוייקט.

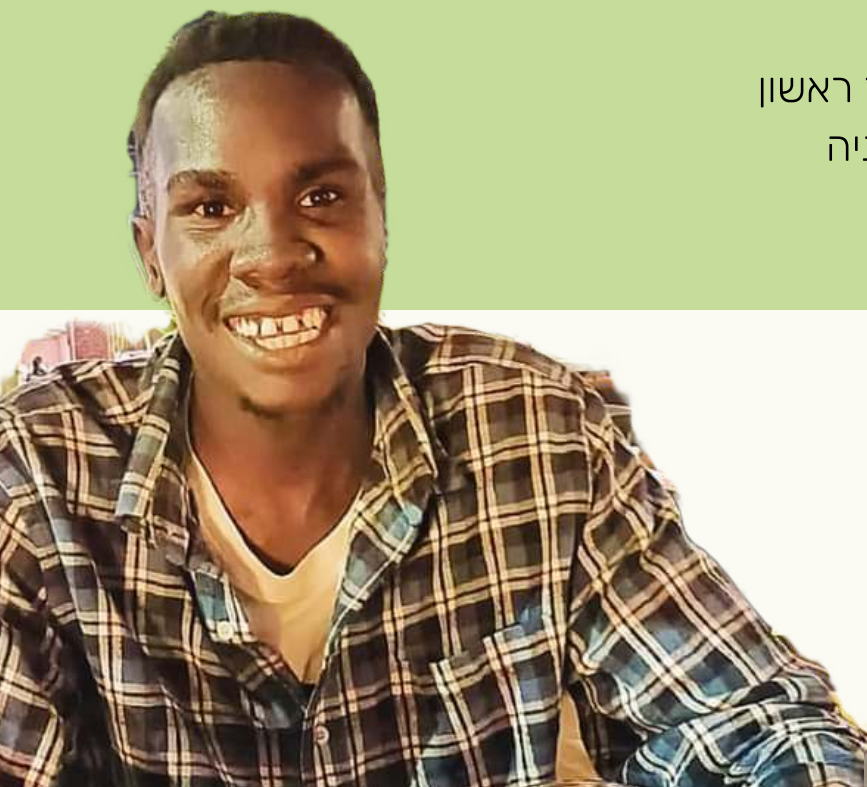
המעבר של תלמידי הפרוייקט לבית הספר ג'נאן העלה מחדש את הדילמות והאתגרים שליוו אותנו בשנותיו הראשונות של הפרוייקט ובעבודה המשותפת עם פנימיית טריניטי: הצורך לגשר על הפער הבין-תרבותי, ולהתמודד יחד עם צוות בית הספר עם האתגרים העולים מקבלת תלמידים שבילו שנים מעצבות של חייהם במערכת החינוך הישראלית, השונה כל כך מהמערכת האוגנדית, עלה שוב, וביתר שאת, בבית הספר ג'נאן. לשמחתנו הרבה, יש לנו היום נכס באוגנדה, בדמותו של אלכס, שהוא בעל היכרות עמוקה עם תלמידי הפרוייקט ועם הדילמות הייחודיות שמציב שילובם בבית ספר מקומי, ובעל נסיון ביישובן של דילמות אלה ומציאת פתרונות הלכה למעשה. בנוסף, אלכס מכיר אותנו הישראלים ואת תלמידי הפרוייקט היטב ומסייע לשותפים המקומיים להבין אותנו טוב יותר. אלכס החל כבר להוביל את תכנית "עולם אחד" בבית הספר ג'נאן, וכעת אנו מרחיבים ומעמיקים את התכנית, ומשלבים בה מפגשי זום גם עם מנהלי הפרוייקט בישראל.

// לימודים אקדמיים

השנה סיימו שניים מבוגרי הפרויקט את לימודיהם לתואר ראשון - יוהנה גבריאל ועמנואל טסלש קון.

חמישה תלמידים נוספים בפרוייקט לומדים לקראת תואר ראשון באוניברסיטאות מחוץ לאפריקה: בישראל ובהולנד.

יוהנה גבריאל סיים את לימודיו לתואר ראשון בהנדסה אזרחית באוניברסיטת הר קניה בניירובי.

עמנואל טסלש קון סיים את לימודיו לתואר ראשון בפיתוח קהילתי באוניברסיטה המתודיסטית בניירובי, קניה.

אנו גאים לספר, כי השנה קיבלנו תרומה נדיבה מקרן פוקס, המממנת לימודים אקדמיים לעשרה בוגרים נוספים שלנו, שסיימו את לימודיהם התיכוניים בהצלחה, וזאת לצד בוגרים נוספים שלימודיהם האקדמיים ימומנו בעזרת תרומותיכם הנדיבות. תלמידים אלו החלו כבר את לימודיהם לקראת תואר ראשון באוניברסיטאות באוגנדה ובקניה.

המלגות שמעניק הפרוייקט לסטודנטים כוללות, מלבד שכר לימוד, תמיכה במחיה ומגורים, וכן הוצאות על ציוד לשימוש במהלך הלימודים, כגון מחשב נייד.

במהלך לימודיהם, מלווה צוות הפרוייקט את הסטודנטים ועוקב מקרוב אחר התקדמותם של תלמידי הפרוייקט בלימודיהם האקדמיים, ואחר קשיים עמם הם מתמודדים בפעם הראשונה בחייהם בהם מנהלים חיים עצמאיים מחוץ לחיבוק ההדוק של הפרוייקט ובריחוק ממשפחותיהם.

בפברואר 2023 ביקרו רמי ולאה בניירובי בירת קניה ונפגשו עם הסטודנטים. שמחנו לפגוש קבוצת אנשים צעירים אינטליגנטים, בעלי חוש הומור, אנשי שיחה מעניינים, שהשות במחיצתם היתה חוויה מענגת, ובעיקר גרמה לנו להרגיש שהצלחנו לאפשר לאותם צעירים וצעירות לחיות כפי שצעירים רבים בגילם אמורים לחיות - במעונות סטודנטים או בדירות שכורות, עסוקים בלימודיהם האקדמיים ובחיים החברתיים שלהם. לרגע נדמה כאילו הצלחנו להגשים את ייעודו של הפרוייקט, אך אנו יודעים שהדרך עוד ארוכה.

תרמו עכשיו
לתמיכה בתלמיד אוניברסיטה

// לימודי תעודה

שישה תלמידי פרווייקט COME TRUE, שסיימו השנה את לימודיהם התיכוניים, למדו השנה לימודי תעודה ב-YMCA בקמפלה, אוגנדה. לימודי התעודה מתקיימים בתחומים מגוונים על פי בחירותיהם האישיות – הנהלת חשבונות, קייטרינג, עיתונאות ותקשורת, עיצוב תעשייתי והנדסאות חשמל.

המילגה שמקבלים תלמידים אלה ללימודי התעודה שלהם, משולבת בתכנית התנדבות והעצמה, בשיתוף עם ארגון ברית-תן של הסוכנות היהודית, עליה נספר בהמשך.

בביקורנו באוגנדה נפגשנו עם מרבית התלמידות בפרוייקט זה. שמחנו למצוא נשים צעירות, שמחות בבחירות הלימודיות שלהן, מרוצות מהחיים המשותפים במעונות, ובעיקר מוכנות להקדיש ממרצן ומזמנן לטובת הקהילה, הן בסיוע לאחת מבנות הקהילה שהגיעה לא מכבר לאוגנדה והן בהשתלבות בסיוע בהתנדבות לצוות הפרוייקט ביצירת פעילויות עבור ילדי הפרוייקט.

התנדבות בקהילה

YOUNG WOMEN ASPIRE FOR DEVELOPMENT//

Y.W.A.D.

מיזם YWAD – Young Women Aspire for Development, שהוקם על ידי נשים צעירות מקרב בוגרות פרוייקט COME TRUE, ממשיך בפעילותו המרגשת. לאחרונה נפגשו חברות היוזמה עם קבוצת נשים צעירות מאיזור קמפלה לשיחה על בעיות המטרידות נשים בגילן, וחילקו להן מוצרי הגיינה. בפוסט שהעלו לעמוד הפייסבוק שלהן, כתבו:

"כולנו צריכות להזהר ולשים לב מי אנחנו מכניסות לבתים שלנו, ומי אנחנו מוכנות שהילדים שלנו ילמדו להרגיש בנוח בחברתו; מלמדים אותנו לכנות אנשים מבוגרים "דוד" ו"דודה" ולא בשמותיהם הפרטיים, ובמידה מסויימת אנשים רעים מנצלים זאת (מגעילו!).

אי אפשר להדגיש זאת מספיק, אך עלינו לדבר על מין, המחזור החודשי, אמצעי מניעה – אלה נושאים שרובנו לא מרגישות בנוח לשוחח עליהם, אך עדיין עושות זאת. רוב האנשים אינם יודעים דבר על מין עד שהם לא מתנסים בזה בעצמם. במקרה שלנו, אנחנו מתמודדות עם דברים קשים במהלך למידה כזו, חלק מהנשים נכנסות להריון מבלי לדעת מה הן עושות..."

פעילויות נוספות של הקבוצה כללו הכשרה בהכנת תחבושות הגייניות רב פעמיות והדרכה לגבי המחזור החודשי אצל נערות וחשיבות הביקור בבית הספר גם בימי המחזור, עידוד לקבלת תמיכה משפחתית וחזרה ללימודים של אמהות צעירות, ועוד. חברות הקבוצה ערכולאחרונה סדנאות לנשים גם בקרמוג'ה, איזור כפרי באוגנדה.

במפגש מרגש עם חלק מחברות הקבוצה שערכנו במהלך ביקורנו באוגנדה, גילינו קבוצה של נשים פמיניסטיות, בעלות מודעות מגדרית גבוהה, עם מוטיבציה ורצון להשפיע בקרב נערות ונשים צעירות בסביבתן. במהלך השיחה העלו חברות הקבוצה את הצורך בהסברה נרחבת יותר כבר בקרב ילדים ונוער, והביעו רצון להשתלב בעריכת סדנאות לתלמידי הפרוייקט. סיכמנו כי בשיתוף פעולה עם אנט, האחראית מטעם צוות הפרוייקט על נושאי בריאות ורווחה של התלמידים, חברות קבוצת YWAD יעבירו סדנאות לכל תלמידי הפרוייקט - תלמידי הכיתות הנמוכות של ביה"ס היסודי יקבלו סדנאות בנושא "הגוף שלי הוא ברשותי", תלמידי הכיתות הגבוהות של ביה"ס היסודי יקבלו סדנאות בנושא גיל ההתבגרות והשינויים בגוף ובנפש שהוא מביא איתו, ואילו תלמידי התיכון יזכו לסדנאות מגוונות בנושאי מגדר, זכויות נשים, יחסים בין המינים ותכנון משפחה.

משמח אותנו מאד לראות
יוזמות מקומיות שצומחות
מתוך פרוייקט Come
True, ועוד יותר משמח
אותנו לראות את היוזמות
של בוגרי הפרוייקט לתת
מעצמם לקהילה בכלל
ולפרוייקט בפרט.

נשות המיזם בפעילותן באוגנדה:

שיתוף פעולה // פרויקט תן

לאחרונה פתחנו בשיתוף פעולה חדש ומרגש עם פרויקט תן של הסוכנות היהודית באוגנדה. המדובר בפרוייקט המביא מתנדבים יהודים וישראלים לאוגנדה לתקופה של 3 חודשים, ומכשיר אותם להתנדבות בקהילה המקומית בפרוייקטים חינוכיים ואחרים.

המרכז של פרויקט תן באוגנדה נמצא סמוך למעונות בהם מתגוררים אחדים מתלמידנו, ועל רקע זה בשנים האחרונות מוזמנים תלמידים מפרוייקט COME TRUE במסגרת הכשרות המתנדבים בפרוייקט תן, לפגוש את המתנדבים בהקשר של ההכשרה בנושא פליטות.

בימים אלה אנו מייצרים שיתוף פעולה חדש, שצפוי להתחיל בימים אלה, במסגרתו יצטרפו למתנדבי פרויקט תן תלמידים מקרב פרויקט לימודי התעודה של COME TRUE, יקבלו את ההכשרה המתאימה מפרוייקט תן ויתנדבו בעצמם בקהילה, יחד עם מתנדבי פרויקט תן וכחלק מהם. תלמידי הפרוייקט ימשיכו להשתתף בהכשרות של המתנדבים בנושאי פליטים בישראל ופליטים באוגנדה, כמדריכים ומשתפים מנסיונם. במהלך ביקורנו באוגנדה נפגשנו עם תום רוזנטל, מנהלת מרכז תן באוגנדה, על מנת להתניע את הפרוייקט המשותף. בשלב הבא תתקיים פגישה של צוות מרכז תן עם תלמידי פרויקט לימודי התעודה ועם צוות Come True, שיסכמו את הפרטים הטכניים לגבי שיתוף פעולה זה. אנו מצפים כי שיתוף הפעולה יוסיף כלים לארגז הכלים של בוגרי פרויקט COME TRUE, ויאפשר להם לצאת לדרך עצמאית כשהם מצויידיים טוב יותר לאתגרים העומדים בפניהם.

גיוס כספים //

בשנת 2021 פגשנו אדם מיוחד ושותף לדרך – אד שפירו. הקרן המשפחתית של אד וברברה – קרן שפירו – תומכת בפליטים ברחבי העולם. אד פנה אלינו לאחר שהוזמן לדבר בפאנל אחרי הקרנת הסרט "8,000 מהדקי נייר", והתרגש מאד מהצפיה בו. השיחות עם אד סייעו לנו למקד את הצרכים שלנו ולחדד שאלות וכיוונים נוספים. בספטמבר 2021 יצאנו לקמפיין גיוס כספים, שמטרתו גיוס מילגות נוספות לתלמידים בפרוייקט, ואשר קרן שפירו תומכת בו באמצעות מאצ'ינג – הכפלת התרומות המתקבלות בקמפיין.

תודה מיוחדת לאורית ומישל וקסלר על תרומתם הנדיבה בסך \$50,000, שתאפשר לנו לא רק לחזק את פעילות הפרוייקט, אלא גם להרחיבה. הכפלת התרומות ע"י קרן שפירו, בסך \$200,000, התקבלה לאחרונה.

קמפיין המילגות נפתח בתערוכה "פנים וחלומות" שקיימנו בסטודיו מ.ל.א. בתל אביב. בתערוכה הוצגו צילומי המרגשים של הצלם ליאור ספרנדאו, שצילם פורטרטים של תלמידי הפרוייקט, לצד ציטוטים מתוך ראיונות עם התלמידים. מי שלא הצליח להגיע לתערוכה, מוזמן להתרשם מהצילומים ומהראיונות באתר שלנו.

כפי שסיפרנו לעיל, התרגשנו לקבל תרומה משמעותית מקרן פוקס לפרוייקט לימודים אקדמיים של בוגרי COME TRUE. תרומה זו איפשרה לנו לתמוך בשנה החולפת בלימודיהם האקדמיים של 10 מתוך 22 תלמידנו הלומדים לימודים אקדמיים!

בראשית שנת 2023 התרגשנו לקבל תרומה משמעותית נוספת מקרן ישראלית, אשר מופנית לטובת פתיחת פרוייקט לימודי לילדים ממשפחות שגורשו מישראל במחנה הפליטים קאקומה בקניה.

תרמו עכשיו

עשור לגירוש // מישראל לדרום סודן

ביוני 2022 ציינו עשור לגירוש הקהילה הדרום סודנית מישראל. לציון האירוע, יזמנו קמפיין בדף הפייסבוק של הפרוייקט, אשר השמיע את סיפוריהם האישיים של המגורשים מישראל. את הקמפיין ניתן לקרוא בדף הפייסבוק של הפרוייקט תחת ההאשטאג #עשורלגירוש. סיפורי המגורשים עולים בהדרגה גם לאתר האינטנט של ביקם, וניתן לקרוא אותם גם בקישור הזה.

כחלק מהקשר עם הקהילה במלאת עשור לגירוש, יצרנו שאלון מקוון שהופץ בקרב קהילת המגורשים מישראל לדרום סודן, במטרה לקבל מידע על מצבם של בני הקהילה לאחר הגירוש. השאלון זכה להיענות משמעותית, והתקבלו מאות תשובות. בימים אלה אנו עובדים על ניתוח הממצאים והסקת מסקנות. בהמשך נפרסם דו"ח מפורט על תוצאות הגירוש, כפי שהן באות לידי ביטוי בתשובות בני הקהילה לשאלון.

עשור לפרויקט // COME TRUE

הגירוש לדרום סודן מציין גם את נקודת ההקמה של פרוייקט Come True. את אירוע העשור להקמת הפרוייקט ציינו באירוע זום חובק עולם, שהתקיים ב-13.8.2022, אשר בו ניתנה הבמה לחברי קהילת המגורשים, נציגים של הורי התלמידים בפרוייקט, תלמידים בפרוייקט באוגנדה, בקניה ובישראל, ובוגרי הפרוייקט באפריקה ומחוצה לה, אשר סיפרו את סיפוריהם האישיים, דיברו על לימודיהם בפרוייקט ועל חלומותיהם לעתיד. את האירוע הנחתה בחן רב בוגרת הפרוייקט נאקה קרבה, החברה גם בועד המנהל של העמותה.

טעימה כיפית מאירוע הזום ניתן לקבל בצפיה בדבריה של בוגרת הפרוייקט, בחיתא סיימון, אשר זכתה ליישוב מחדש עם משפחה בסקוטלנד באמצעות האו"ם, ולומדת כעת להיות מיילדת, במטרה בעתיד לחזור לדרום סודן, בה שיעור תמותת הנשים בלידה הוא מהגבוהים בעולם.

בהקלטה המלאה של אירוע הזום ניתן לצפות [בקישור הזה](#).

לאחר אירוע הזום, עלה בדף הפייסבוק של הפרוייקט קמפיין עשור לפרוייקט, שהציג את תלמידי הפרוייקט, את מחשבותיהם וחלומותיהם, בהאשטאג #10yearstrue. גם קמפיין זה יעלה בקרוב לאתר האינטרנט של העמותה.

לחצו כאן כדי לצפות בבחיתא

COME TRUE // 10

הקשר עם קהילת המגורשים מחוץ לפרויקט //

במהלך המאמצים לאתר ולחדש קשרים עם משפחות המגורשים שהתפזרו ברחבי מזרח אפריקה וצפונה וילדיהן אינם לומדים תחת הפרוייקט במסגרת ההכנות לאירוע 10 השנים נתקלנו במצוקות קשות עליהן לא ידענו לפני כן. העיקריות שבהן באתיופיה, סודן, מצרים וקאקומה.

// מצרים

המשפחות החיות במצרים חשופות לאלימות גזענית קשה וכן, נמצאות בסכנה מרשתות פשע וסחר באיברים. נחשפנו למקרי ניסיונות חטיפה של ילדים ובמקרים מסויימים, סייענו למשפחות בזמן אמת להעתיק את מקום מגוריהן ולהתרחק מאזור הסכנה.

// סודן

בנוסף, הצלחנו לאתר מספר משפחות החיות ב(צפון) סודן מאז שנמלטו מדרום סודן בעקבות מלחמת האזרחים וכמו כן, משפחה שעזבה את הפרוייקט בעקבות משבר הקורונה ונקלעה למצוקות קשות ונמנע ממנה לחזור לאוגנדה עם חידוש הלימודים. מאמצינו לסייע למשפחות אלה לחזור לפרוייקט או להצטרף אליו נתקלים במכשולים מורכבים בשל המציאות הפוליטית העויינת והתנאים ההומניטריים הקשים באזורים אלה. פעולה נוספת בה היינו מעורבים הייתה כרוכה בסיוע לחברים ישראלים המקורבים לאם מהקהילה החיה בארץ באיתור וחילוץ בנה, שגדל בישראל אך בשלב כלשהו נחטף ממנה והוברח מהארץ ומאז היא מנסה לאתר אותו. אנחנו שמחים לדווח שכיום הנער נמצא במקום בטוח, בקשר רציף עם אימו וזוכה בלימודים איכותיים.

// אתיופיה

קהילה נוספת עמה זכינו ליצור קשר היא מגורשים מישראל שנמלטו מאימת מלחמת האזרחים בדרום סודן ונקלעו למחנות פליטים באתיופיה. מדובר על קהילה החיה בעוני קשה, חשופה לסכנות יומיומיות לביטחון האישי וסובלת מתנאי תברואה ותזונה גרועים במיוחד ומהעדר נגישות למסגרת חינוכית ראויה כלשהי. בצל מלחמת האזרחים האכזרית באתיופיה המצוקות מהן סובלים בני קהילה זו החמירו מאוד ופתרונות מקומיים אינם מעשיים. עם זאת, גם הסיכויים לחלץ משם את המעוניינים בכך עומדים בפני קשיים והתכנותם אינה ברורה.

// קניה

קניה, ובעיקר מחנה הפליטים קאקומה, הם מהאתגרים הקשים עמם מתמודדים בני הקהילה. בחודשים האחרונים יצרו איתנו קשר עוד משפחות רבות מקהילת המגורשים מישראל החיות במחנה מלבד אלה עמן היינו בקשר זה מכבר. המצוקות עליהן למדנו הן בלתי נסבלות. החיים במחנה נמצאים בסכנה לחטיפה, בין אם לצורך נישואין כפויים של נערות ואם זה לצורך סחר בבני אדם. באחד המקרים הקשים ביותר בהם נתקלנו מאז קום הפרוייקט, אחת הנערות נחטפה כשהייתה בת 10 והוברחה לבית יתומים במדינה שכנה, בו חיה במשך שלוש שנים עד שגורמים שזהותם אינה ידועה לנו הגיעו למקום ושיחררו את אותם ילדים שאינם יתומים וסייעו להם לחזור למשפחותיהם.

// אירופה

חידוש הקשר עם בני קהילת המגורשים איפשר לנו, במקרים מסויימים, להתגייס לסיוע גם לבני הקהילה החיים מחוץ לאפריקה. כך, במקרה אחד, סייענו לבת הקהילה שחצתה את הים התיכון בסירת פליטים, לפנות לגורמים המתאימים במדינה אליה הגיעה ולזכות בסיוע לו הייתה זקוקה בשל מצוקותיה הייחודיות.

פרויקט חינוכי // מחנה הפליטים קאקומה

פרויקט חינוכי לילדי משפחות דרום סודניות שגורשו מישראל במחנה הפליטים קאקומה בקניה.
תרומה נדיבה שקיבלנו בראשית שנת 2023, מאפשרת את הרחבתו של פרויקט COME TRUE כדי לסייע לילדים החיים במחנה הפליטים קאקומה שבקניה.

מחנה הפליטים קאקומה ממוקם בקרבת העיר קאקומה בצפון מערב קניה. על פי נתוני נציבות הפליטים של האו"ם, נכון ליולי 2020 הכיל המחנה 196,666 פליטים, בעיקר מדרום סודן, אתיופיה וסומליה.

במחנה חיות מספר משפחות שגורשו מישראל לדרום סודן, ונמלטו משם במהלך מלחמת האזרחים שפרצה בשלהי 2013.

בביקורנו בקניה בפברואר 2023 נפגשנו עם שתי נציגות הורים מהמחנה, אשר סיפרו על החיים הקשים וחסרי התקווה במחנה, בדגש על העובדה כי בתי הספר במחנה הינם ברמה ירודה, ואינם מאפשרים, למעשה, לבוגריהם, להשתלב בעתיד בחברה המקומית. לפיכך החלטנו להתחיל בפרוייקט חינוכי לילדים שמשפחותיהם גורשו מישראל וחיות כעת בקאקומה. מיפינו את המשפחות שגורשו מישראל, החיות במחנה הפליטים ולהן ילדים בגילאי בית הספר, יצרנו קשר עם בית ספר יסודי ובית ספר תיכון בעיר אלדורת שבמערב קניה ותיאמנו את קבלת הילדים ללימודים בתנאי פנימיה שם.

בשלב ראשון, החלו את לימודיהם במסגרת הפרוייקט 25 ילדים, אשר יזכו לחינוך איכותי, שיאפשר להם להמשיך ללימודים גבוהים לאחר סיום לימודיהם בבית הספר, ויגדיל את סיכוייהם להשתלב בחברה המקומית במזרח אפריקה לאחר סיום לימודיהם, ולשבור את מעגל הפליטות, שבו אנשים נולדים חיים ומתים באותו מחנה פליטים, מבלי שתהיה להם אפשרות לבנות חיים עצמאיים.

[אתר נציבות הפליטים של האו"ם.](#)

חילוץ חירום // סודן

ב-15.4.23 פרצו קרבות בחרטום, בירת סודן, בין שני פלגים צבאיים אשר שיתפו פעולה במשטר הזמני בסודן לאחר הדחתו של הרודן עומר אל-באשיר, שהעם הסודני קיווה שיהווה ממשלת מעבר בדרך לדמוקרטיזציה של המדינה. הלחימה בין הפלגים - צבא סודן מחד ומיליציות התמיכה המהירה (RSF) מאידך - הסלימה במהירות, וגלשה לחלקים נוספים של סודן. אלפים נהרגו ונפצעו ורבות רבות של אזרחים חצו את הגבול למדינות השכנות בתקווה להמלט מאימת המלחמה. הלחימה גררה גם גל עכור של מעשי פשע, שוד, ביזה, רצח ואונס, וגרמה באחת לשיתוק מוחלט כמעט של חרטום, כולל מחסור קשה במזון, במי שתיה ובאפשרות לקבלת טיפול רפואי.

מיד עם תחילת הלחימה התחלנו לקבל פניות של חברים, לרבות תלמידים שלנו שהגיעו עם הוריהם לסודן במהלך משבר הקורונה ועדיין לא הצליחו לשוב לאוגנדה, בבקשות נואשות לעזרה. פתחנו בגיוס חירום של תרומות למבצע החילוץ, ועד למועד כתיבת שורות אלה הצלחנו לחלץ למעלה מ-500 איש מחרטום, מרביתם אל מעבר לגבול עם דרום סודן.

בין המחולצים, כאמור, משפחות של תלמידים שלמדו בעבר בפרוייקט Come True באוגנדה, וכן מגורשים נוספים מישראל, ששהו בחרטום, ביניהם נערות שהכרנו בישראל בילדותן, אשר מאז גירושן נאלצו להינשא והן כעת אמהות לילדים. את מרבית המחולצים מחרטום ליווינו למקום מבטחים מחוץ ללחימה - אם בדרום סודן ואם באיזורים של סודן הסמוכים למדינות בטוחות - ושם הסתיים תפקידנו מבחינת הליווי. את אותן משפחות הקשורות אלינו, נמשיך ללוות גם בתוך דרום סודן, ויתכן שעד להגעה לאוגנדה וצירוף ילדיהן ללימודים בפרוייקט Come True, על מנת לייצר להם ביטחון אישי ותזונתי ולהבטיח להם חינוך ראוי.

במסגרת החילוץ היינו עדים לגילויים מרגשים של
אנושיות, סולידריות ועזרה לזולת מקרב בוגרי
הפרוייקט. נשים את הדגש בעיקר על שני בחורים
צעירים - רונלדו (רוני) בוגר הפרוייקט, והיית'ם, שגורש
מישראל לפני כעשור והקשר עמו אבד עד לפרוץ
הלחימה, אשר חברו יחדיו לצוות שהיה ממש ארגון
סיוע של שני אנשים. בכוחות משותפים, בתנאים כמעט
בלתי אנושיים, הם דאגו והגישו עזרה לא רק לקבוצת
המגורשים מישראל מבין המחולצים, אלא גם לנזקקים
נוספים.

החילוץ מחרטום יחייב אותנו לצרף ללימודים באוגנדה
קבוצה לא קטנה של תלמידים, ואנו זקוקים לתרומות
(רצוי בהוראת קבע מתמשכת) למימון הלימודים
והתמיכה השוטפת בתלמידים אלה.

תרמו עכשיו
לחילוץ החירום

דו"ח כספי // \$\$\$

נתוני העמותה מתפרסמים
בשקיפות מלאה באתר ג'ידסטאר.
ניתן לראות את הנתונים הכספיים
בקישור הזה, את הדו"ח השנתי
האחרון של העמותה (לשנת
2021) בקישור הזה ואת הדו"ח
המילולי האחרון של העמותה
בקישור הזה.

COME TRUE

// בתקשורת

• **טור של רמי גודוביץ** באתר "שיחה מקומית" על החילוץ מהלחימה בסודן, [14.5.23](#).

• **הומבוז**, סרטם התיעודי של תמר גורן ואמיר שדה, יצא השנה לאקרנים, והוקרן במסגרת פסטיבל הקולנוע ירושלים, פסטיבל סאונדטרק ופסטיבל סולידריות בסינמטק תל אביב. הסרט עוקב אחר מערכת היחסים והעבודה המוזיקלית המשותפת בין המפיק המוזיקלי והיוצר אמיר שדה לבין שניים מתלמידי הפרוייקט - סמואל חאלד ואייזיק ויקטור. [לצפיה בטריילר](#), לקליפים של ההרכב [Homeboys](#).

• צילומיו של רמי גודוביץ השתתפו ב**תערוכת "עולם אחד"** של סיד ישראל, שנערכה בחלל החברתי בכיכר אתרים בחודש יוני 2022.

• **טור דעה של רמי גודוביץ** בעיתון "הארץ", 4.1.2021: [לחרפה של בתי ספר מופרדים לילדי פליטים צריך לשים סוף מיד](#)

• **טור דעה של לאה מילר-פורשטט** בעיתון "הארץ" 22.9.2022: [וואי ואורי לא היו נפגשים היום](#)

• **כתבתה של תמר ברס** ב"הארץ" העוקבת אחרי הדרום סודנים שגורשו מישראל.

• **ראיון שערכה איילת שני עם ד"ר רמי גודוביץ** פורסם במוסף הארץ ב-23.10.2016.

- **מאמר דעה בעתון הארץ**. נכתב על ידי כריסטינה בטיסטה – תלמידת Come True
- **טור של צפי סער** ב"הארץ": קולן של בנות נגד הגירוש
- "חברות ללא גבול", **סיפורם האישי של אורי וואי** בתוכנית "המערכת" בערוץ 13.
- **קובי מידן משוחח עם ד"ר רמי גודוביץ** בתוכנית "חוצה ישראל"
- "דור הוואי" – **כתבתה של אתי אברמוב ב"ידיעות אחרונות"** על התלמיד וואי ת'וק מ Come True
- "**האובזרבר**" – מדוע הילדים הדרום סודנים הללו מדברים עברית
- **כתבה ב-Vice** על פרוויקט Come True
- **הסיפור על מבצע הצלתם של יהודים אתיופיים מדרום סודן** בעזרת הצוות של Come True כפי שפורסם ב-Ynet ב-24.4.2019
- **כתבה ב"ישראל היום"** על הצלת משפחה יהודית מדרום סודן מיום 20.8.2019.
- **כתבה של מירב בטיטו ב"ידיעות אחרונות"** על ביקורה אצל ילדי Come True באוגנדה שהתפרסמה ב-28.9.2019.